

BESİN SESİ

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

ARALIK/ 2016

2017 Bütçesi

AYNI NAKARAT

AKP DÖNEMİNDE BÜTÇE UYGULAMALARI: “EMEKÇİDEN AL SERMAYEYE VER!”

1 5 Temmuz Darbe girişimi ve sonrasında ilan edilen OHAL ve Başkanlık tartışmaları gölgesinde AKP iktidarının hazırladığı 16. merkezi yönetim bütçesinin TBMM genel kurulunda görüşülmesine devam ediliyor. Plan ve Bütçe Komisyonundan geçtiği şekli ile TBMM’de kabul edileceği bilindiğinden bütçe görüşmeleri usulen sürdürülmekte, önceki yıllarda olduğu gibi AKP bildiğini okumaktadır.

1980 sonrası oluşturulan merkezi bütçelerin tamamı, ülke ekonomisini “rekabetçi” bir yapıya geliştirmeyi ve serbest piyasa mekanizması ile bütünleşmeyi esas almıştır. Halktan toplanan bütçe kaynaklarının (gelirlerin) büyük bölümü, halkın ihtiyacından çok, yerli ve yabancı sermayenin çıkarları doğrultusunda

kullanılmıştır. Bu durum her yıl yapılan bütçe kanunlarında somut olarak görmek mümkündür.

Bütçe kaynakları içinde önemli bir yer tutan doğrudan ve dolaylı vergilerin asıl kaynağı olan ücretli emekçilerin bütçeden en az pay alan kesimler içinde yer alması dikkat çekicidir. Sırf bu durum bile, bütçe kaynakları üzerinde başından sonuna kadar tek söz sahibi olan siyasi iktidarın, hangi sınıfın çıkarlarına uygun hareket ettiğini göstermektedir.

2017 BÜYÜME VE ENFLASYON HEDEFLERİ GERÇEKÇİ DEĞİLDİR!

Türkiye, 15 yıllık AKP iktidarı döneminde büyük ölçüde dış kaynak girişine, başka bir ifade ile “sıcak paraya” bağımlı, cari açığın (ihracat ithalat farkının) finansmanına ve faiz dışı fazlanın (bütçeden yapılan harcamalardan faiz

ödemeleri yok sayıldığında ortaya çıkan gelir gider farkı) artışına dayalı bir büyüme stratejisi izlemiştir. Bu süreçte hedef olarak belirlediği hiçbir oranı tutturamadığı gibi, gerçekleştirmeler tahminlerin çok gerisinde kalmıştır.

Hükümetin 2017 yılı için büyüme hedefinin yüzde 4,4; enflasyon hedefinin yüzde 6,5 olarak tahmin edilmesi, iç ve dış ekonomik göstergeler dikkate alındığında gerçeklikten son derece uzaktır. Türkiye'nin mevcut ekonomik performansı, Türkiye ekonomisindeki durgunluk belirtileri, bugüne kadar üretim ve istihdamdan çok, kamu ve hane halkı tüketim harcamaları üzerinden gerçekleştirilen büyüme oranlarının yanına bile yaklaşılmamasının mümkün olmadığını göstermektedir. Türkiye ekonomisinde yaşanan dalgalanma nedeniyle önümüzdeki birkaç yıl düşük büyüme ve stagflasyon (durgunluk içinde enflasyon) riskinin son derece yükseldiğinin işaretlerini vermeye başlamıştır.

2017'de hedeflenen enflasyonun yüzde 6,5 olarak belirlenmiş olması, bugüne kadar gerçekleşen enflasyon oranlarının hedeflerin çok üzerinde çıkmasından hareketle hiç gerçekçi değildir. 2017 enflasyon hedefinin düşük açıklanmasının asıl nedeni, gerek özel sektörde, gerekse kamuda işçilerin ücret artış oranları üzerinde fiili baskı yaratarak, maaş ve ücret artışlarını düşük tutmak, bu şekilde enflasyonu kontrol altına almak adına işçi ve emekçileri yine sefalet zamlarına mahkûm etmektir.

2017 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE TASARISININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

2017 Merkezi Yönetim Bütçesi, önceki yıllarda olduğu gibi, yerli ve yabancı sermayenin çıkarlarını gözetken yapısıyla, gittikçe yoksullaşan, işsizliğin, yoksulluğun ve sefaletin pençesinde yaşam mücadelesi veren emekçilere yüklenen dolaysız ve dolaylı vergilerle, özel sektöre yönelik kaynak transferleriyle, sağlık ve sosyal güvenlik sisteminin adım adım tasfiye edilmesi ve kamu yatırımlarındaki azalmanın oluşturduğu ve adına "mali disiplin" dedikleri fiili kemer sıkma politikaları ile AKP'nin 2002 yılından bu yana sürdürdüğü sermayeye dost,

emekçiye düşman çizgisini daha da belirgin hale getirmiştir.

2017 bütçe tasarısında yer alan bütçe ödenekleri içinde en fazla pay 171 milyar 692 milyon TL ile Maliye Bakanlığı'na ayrılırken, Milli Eğitim Bakanlığı'na 85 milyar 49 milyon TL bütçe ayrılmıştır. Hazine Müsteşarlığı bütçesi 57,5 milyar TL'si faiz ödemeleri olmak üzere 77 milyar 406 milyon TL'dir. Sağlık Bütçesi (Sağlık Bakanlığı+Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu+Türkiye Halk Sağlığı Kurumu) toplamı 32 milyar TL olarak belirlenmiştir.

Çalışma yaşamının sorunları ve iş cinayetleri ile uzun süredir gündemde olan Çalışma Bakanlığı bütçesi 49 milyar 855 milyon TL olarak belirlenmesine rağmen bu rakamın 49 milyar 467 milyonu, başka bir ifade ile yüzde 99'u cari transferlere ayrılmıştır. ÇSGB bütçesi, 2017 yılında daha fazla iş cinayeti, daha fazla taşeron istihdamı ve sendikal hak ihlali yaşanmasına davetiye çıkarmaktadır.

EMEKÇİLER VERGİ YÜKÜ ALTINDA EZİLMEYE DEVAM EDİYOR...

Türkiye'de vergi gelirlerinin önemli bir bölümünün toplam istihdamın üçte ikisini (yüzde 65) oluşturan ücretli emekçilerden karşılandığı dikkate alındığında bütçenin asıl yükünü yine emekçilerin çekeceği anlaşılmaktadır.

2017 Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısında vergi gelirleri içinde ilk üç sırayı dahilinde ve ithalde alınan KDV (141 milyar TL), Özel Tüketim Vergisi (136 milyar TL) ve Gelir Vergisi (109 milyar TL) oluşturmaktadır. 2017'de toplam vergi gelirlerinin yüzde 60'tan fazlası sadece ÖTV ve KDV'den gelecektir. Sadece ÖTV'de yüzde 13,5 oranında bir artış öngörülmektedir. Bu rakamlara 13 milyar TL'yi aşacak olan Banka ve Sigorta Muameleleri ve 4,8 milyar TL'lik Özel İletişim Vergisini de eklediğimizde, halkın önemli bir bölümünün 2017 yılında vergi yükünün altında ezileceğini göstermektedir.

Maliye Bakanlığının resmi rakamları Türkiye'de vergi gelirlerinin çok önemli bir miktarının ücretinden, maaşından kaynakta vergi kesilen

işçiler ve emekçilerden ve onların tüketimde ödediği KDV ve ÖTV'den elde edildiğini göstermektedir. Vergi sisteminin yüksek gelirli kesimleri kapsam dışına alınmakta, faiz, repo, kâr elde edenlerin ise ya istisna kapsamında tutularak ödemesi gereken vergi ödememekte ya da vergisini zamanında ödemeyip hemen her yıl çıkarılan aflar ile vergi ödemekten kaçınmaktadır. Son yıllarda vergi yükünün daha çok düşük gelirli kesimler üzerinde yoğunlaşması sonucu ücretli emekçiler aleyhine son derece dengesiz ve adaletsiz bir durum ortaya çıkmıştır.

2017 BÜTÇESİ OHAL BÜTÇESİDİR

2017 Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı, bir taraftan işçi ve emekçileri ağır vergi yükü altında ezmeyi hedeflerken, diğer taraftan savunma ve güvenlik harcamalarındaki belirgin artış üzerinden OHAL koşullarını kullanarak tüm ülkede baskıcı, otoriter bir yönetim anlayışını yerleştirmeyi hedeflemektedir.

Türkiye, yıllardır yüksek savunma ve güvenlik harcamaları açısından dünyada ilk on ülke içinde yer almaktadır. Savunma ve güvenlik harcamaları toplamının 2017'de yüzde 10'luk artışla, 63 milyar 300 milyon TL'den 70 milyar TL'ye çıkarılması hedeflenmektedir. Üstelik bu rakamlara Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlığa bağlı örtülü ödenek olmak üzere, iç ve dış güvenliğe ilişkin bazı kalemler ve kayıtlara geçmeyen kimi harcamalar belirtilen rakamlara dâhil edilmemiştir.

Savunma ve güvenlik harcamalarının 2017 merkezi bütçesinin yüzde 11'ini oluşturmasının temel nedeni, AKP'nin içeride ve dışarıda izlediği güvenlik, şiddet ve

çatışma politikalarından bağımsız ele alınamaz. Kaynaklarını önemli ölçüde halktan almasına rağmen tamamen sermayenin, yerli ve yabancı tekellerin çıkarlarını gözeterek, çeşitli kalemlerde (İçişleri, emniyet, jandarma, istihbarat vb) savunma harcamalarına ayırdığı paydaki belirgin artış, iktidarın düşman olarak gördüğü muhalif kesimler üzerindeki baskı ve şiddet politikalarının 2017 yılında da süreceğini göstermektedir.

2017 BÜTÇESİ EMEKÇİLERE SALDIRI BÜTÇESİDİR

Halka yönelik kamu hizmetleri hızla özelleştirilip, kamu harcamaları belirgin bir şekilde kısılırken, kamu kaynakları çeşitli yasal düzenlemeler ve teşvik paketleriyle yerli ve yabancı sermaye çevrelerine daha kaynak olarak aktarılmaktadır. Yasal düzenlemeler ve izinlerle doğal yaşam alanları, zeytinlikler, ormanlar, dereler, ülkenin yer altı ve yerüstü zenginlikleri yıllardır sermayenin yağma ve talana açılmıştır. Çalışma yasalarını işçi ve emekçiler aleyhine değiştirme (taşeronlaştırma, kıdem tazminatının fona devri, iş güvencesinin kaldırılması, kiralık işçilik uygulamalarının başlaması vb) sürecinin 2017'de artarak devam edeceği görülmektedir.

Kamu hizmetlerinin adım adım piyasa ilişkileri içine çekilerek tasfiye edilmek istenmesi, özelleştirmelerin tüm hızıyla sürmesi ve devletin yeni istihdam alanları yaratmak yerine güvencesiz istihdam, taşeronlaştırma ve esnek çalışmayı yaygınlaştırmak yönündeki tedbirler, Türkiye'nin 2017 yılında ciddi yapısal sorunlar, yüksek işsizlik ve ekonomik durgunluk tehdidi ile karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

SONUÇ

2017 Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı, dünya ve Türkiye ekonomisinde iç ve dış borçlarla ilgili tehlike çanlarının çalmaya başladığı, kamu istihdamının esnek ve güvencesiz bir içerikte yeniden yapılandırılmak istendiği, eğitim ve sağlık gibi temel sosyal alanlarda yaşanan ticarileştirme ve piyasalaştırma uygulamaları, vergi adaletsizliği, gelir dağılımının daha da bozulması ve bölüşüm politikalarının işçi ve emekçiler aleyhinde oluşturulmak istendiğinin resmi belgesi niteliğindedir.

Kaynaklarını önemli ölçüde halktan almasına rağmen tamamen sermayenin, yerli ve yabancı tekellerin çıkarlarını gözeterek, çeşitli kalemlerde (İçişleri, emniyet, jandarma, istihbarat vb) savunma harcamalarına ayırdığı paydaki belirgin artış ile doğrudan bir OHAL bütçesi olma özelliği olan 2017 Merkezi Yönetim Bütçesinin halk için, emekçiler için hazırlanmış bir bütçe olmadığı açıktır.

2017 BÜTÇESİNDEN TALEPLERİMİZ

2017 bütçesi sermayenin, yerli ve yabancı tekellerin ve savaş lobisinin çıkarları doğrultusunda değil, bütçenin asıl kaynağı olan işçi ve emekçilerin ekonomik ve sosyal ihtiyaçları gözeterek şekilde düzenlenmelidir.

Kamu kaynakları yerli ve yabancı sermaye çevreleri için değil, halkın, emekçilerin ihtiyaçları doğrultusunda kullanılmalıdır.

Kamu harcamaları artırılmalı, özellikle eğitim, sağlık ve çalışma bakanlığı bütçeleri en az iki katına çıkarılmalıdır. Son dönemde TL’de yaşanan değer kaybı, vergi artışları nedeniyle temel tüketim mallarına yapılacak zamlar dikkate alınarak tüm kamu emekçilerine enflasyon farkı ve ek zam verilmelidir.

Asgari ücret bir ailenin geçimini sağlayacak şekilde belirlenmeli ve tamamen vergi dışı bırakılmalıdır.

Ağır borç yükü altındaki ücretli emekçilerin borç faizleri tamamen silinmeli, işçi ve emekçilere borç ödeme kolaylığı getirilmelidir.

Tüm ek ödemeler temel ücrete eklenerek emeklilik hesaplamasına dâhil edilmeli, gelir vergisinde işçiler ve kamu emekçileri için artan oranlı vergi dilimi uygulamasına son verilmeli, zorunlu bireysel emeklilik dayatmasından vazgeçilmelidir.

Sürekli artan iş cinayetlerini durduracak tedbirler alınmalı, işyeri denetimleri artırılmalı, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerini almayanlara ağır yaptırımlar uygulanmalıdır.

Kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalı, sigortasız işçi çalıştırmaya asla izin verilmemelidir.

Temel tüketim mallarından hiç vergi alınmamalı, dolaylı vergiler azaltılarak, yüksek gelir elde edenlerden belli bir oranda “servet vergisi” alınmalıdır.

Kamu emekçilerinin iş güvencesini kaldırma girişimlerine ve her türlü güvencesiz istihdam uygulamasına derhal son verilerek kadrolu istihdam politikası benimsenmeli, herkese güvenceli iş ve güvenli gelecek sağlanmalıdır. Performans uygulamaları ve rotasyon dayatmalarından vazgeçilmelidir.

Kamudaki mevcut istihdam açığı kapatılmalı, kamuya girişten görevde yükselme sınavlarına kadar adil bir sınav sistemi oluşturulmalı, mülakat uygulamalarına son verilmelidir.

Hukuksuz bir şekilde görevine son verilen ve açığa alınan kamu emekçileri biran evvel görevlerine başlatılmalıdır.

KAMUNUN TASFİYESİNE, KAMU EMEKÇİSİ KIYIMINA İZİN VERMEYECEĞİZ!

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ilan ettiği OHAL ile fırsata dönüştüren siyasi iktidarın uygulamaları ülkemizi uçurumun kenarına kadar getirmiştir. Siyasi iktidarın muhalif olarak gördüğü kesimlere yönelik korku ve sindirme politikasından kamu emekçileri de üzerine düşen payı almış, almaya da devam etmektedir.

Kamuda hukuksuz olarak başlatılan işten atmalar cadı avına dönüşmüş, 1 Eylül, 29 Ekim ve 22 Kasım tarihlerinde yayınlanan KHK’lar ile 95 bin kamu emekçisinin işine son verilmiştir. İşine son verilen kamu emekçilerinin 2070’i Konfederasyonumuza bağlı sendikaların üyeleri olup, sendikamız üyelerinden işine son verilenlerin sayısı 146’dır.

Anayasa ve yasaların yok sayılarak KHK’larla hukuksuz olarak yapılan işlemlerin yargıdan geri döneceğini siyasi iktidarda iyi bilmekle birlikte bu tür uygulamalarla günü kurtarmaya çalışmaktadır. Kamu hizmetlerinin tasfiyesi ve kamu emekçilerinin iş güvencesini kaldırma yönünde son darbeleri vurmaya hazırlanan siyasi iktidar önünde engel olarak gördüğü sendikamıza gözdağı vermeye

çalışmaktadır. Sendikamız üyesi olsun veya olmasın bu süreçte haksızlığa uğrayan tüm kamu emekçilerinin mağduriyetlerinin son bulması için her düzeyde mücadele etmektedir. Böylesi bir süreçte bile üyelerinin haklarını savunamayan, hatta kamu emekçisi kıyımı karşısında siyasi iktidarın yanında saf tutun sendikalar bunun hesabını muhakkak kamu emekçilerine vermek zorunda kalacaklardır.

BES olarak kamu hizmetlerinin tasfiyesine, iş güvencesinin kaldırılmasına ve kamu emekçisi kıyımına karşı mücadelemizi yükseltmeye devam edeceğiz. Büro emekçilerinin haklı taleplerinin onurlu sesi olan sendikamız bu saldırıları da durduracak geri püskürtecek mücadele deneyimine sahiptir.

İşten atılan üyelerimiz onurumuzdur! Onurumuzu çiğnetmeyeceğiz! Tüm üyelerimiz işlerine dönene kadar mücadeleyi ve dayanışmayı yükseltmeye devam edeceğiz.

Biz Haklıyız! Biz Kazanacağız!

BES Büro Emekçileri Sendikası - Özel Sayı: 179 - 17 Aralık 2016

Sahibi Sendika Adına: Fikret Aslan (Genel Başkan)

Yazı İşleri Müdürü: Ahmet Acar (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri)

Yönetim Yeri: Mithatpaşa Cad. No:56/5-6 Kazlıy-ANKARA - Tel: 0312 425 63 79

Baskı: Patika Ajans Matbaacılık Reklam Organizasyon Tic.Ltd.Şti . Tel: 0 312 433 23 10 Adakale Sok. No:4/B Kızılay-ANK.

www.bes.org.tr

@BES_Gnl_Mrk

BES Gen Mrk

